C/2026/4648

23.9.2026 г.

Резолюция на Европейския икономически и социален комитет

Препоръки на ЕИСК относно предложенията за реформи и инвестиции, формулирани в рамките на цикъла на европейския семестър за периода 2025—2026 г.

(C/2026/4648)

Докладчик: **Gonçalo LOBO XAVIER**
Andrea MONE
Luca JAHIER

Правно основание	Член 52, параграф 4 от Правилника за дейността
Приемане на пленарна сесия	18.6.2026 г.
Пленарна сесия №	606
Резултат от гласуването („за“/„против“/„въздържал се“)	175/3/0

1. Въведение

1.1. Настоящата резолюция е част от пакет, заедно с информационен доклад ([1]) и подробното приложение към него ([2]), който е резултат от работата през годината на групата „Европейски семестър“ на ЕИСК: консултации с национални икономически и социални съвети, социални партньори и ОГО от държавите — членки на ЕС, по ключови теми от областта на европейския семестър. В Информационния доклад ([3]) са събрани гледните точки на социалните партньори и организациите на гражданското общество в държавите членки относно националните предложения за реформи и инвестиции и тяхното изпълнение (цикъл на европейския семестър за периода 2025—2025 г.) ([4]); като допълнение в резолюцията са включени предложенията, заключенията и препоръките на ЕИСК относно политиките въз основа на резултатите от посочената в доклада консултация със заинтересованите страни.

1.2. Това действие е продължение на работата на ЕИСК от последните няколко години за насърчаване на по-широко участие, с по-голяма ангажираност на национално равнище и по-непосредствено участие на организираното гражданско общество в рамката на европейския семестър и икономическото управление. Широкото участие подкрепя вземането на решения, основани на доказателства, и демократичната легитимност и разширява обществената подкрепа за политики, които водят до трансформация, и за системна промяна.

2. Препоръките на ЕИСК относно предложенията за реформи и инвестиции, формулирани в рамките на цикъла на европейския семестър за периода 2025-2026 г.

ЕИСК:

2.1. отново отправя **своите препоръки**, направени в становищата му относно многогодишната финансова рамка (МФР) ([5]), есенния пакет ([6]) и Регламента относно изпълнението ([7]);

([1]) Гледната точка на организираното гражданско общество в държавите — членки на ЕС, относно националните предложения за реформи и инвестиции и тяхното изпълнение (цикъл на европейския семестър за периода 2025—2026 г.).
([2]) Приложение.
([3]) Групата „Европейски семестър“ събра мненията на тези заинтересовани страни чрез въпросник и пет посещения в държави между януари и март 2026 г.
([4]) Въпросникът се състоеше от 10 въпроса, групирани около четири основни теми: (1) мерки за реформи и инвестиции в държавите членки, особено тези, които се основават на специфичните за всяка държава препоръки за 2025 г. и тяхното изпълнение; (2) приключване на изпълнението на националните планове за възстановяване и устойчивост; (3) изпълнение и наблюдение на националните средносрочни фискално-структурни планове; (4) връзката между многогодишната финансова рамка и европейския семестър.
([5]) „Пътят към следващата многогодишна финансова рамка“ (ОВ C, C/2025/3202, 2.7.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3202/oj), и „Многогодишната финансова рамка за периода 2028—2034 г.“ (ОВ C, C/2026/1974, 28.4.2026 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1974/oj).
([6]) „Европейски семестър за 2025 г. — есенен пакет“ (ОВ C, C/2025/2019, 30.4.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2019/oj), и „Допълнителни съображения относно бъдещите действия във връзка с европейския семестър за 2025 г.“ (ОВ C, C/2026/10, 16.1.2026 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/10/oj).
([7]) „Рамка на ЕС за проследяване на бюджетните разходи и за изпълнението“, текущо.

2.2. подчертава **основните си констатации**: сред специфичните за всяка държава препоръки (СДП), които без съмнение са уместни, социалните измерения нямат достатъчно тежест. Механизмът за възстановяване и устойчивост (МВУ) имаше стратегическа стойност, но трябва да се разглежда в контекста на пандемията и като цяло се оказа твърде сложен и твърде централизиран и беше приложен твърде прибързано. Връзката между МФР и европейския семестър би могла да увеличи добавената стойност на ЕС, но до голяма степен зависи от гаранциите за демокрация, субсидиарност и социален баланс. Най-важното от гледна точка на ЕИСК е, че участието на социалните партньори и организациите на гражданското общество остава на ниво процедура, без въздействие. Освен това продължават да съществуват общи пропуски в изпълнението и поради това ЕИСК призовава да се постави по-голям акцент върху капацитета за изпълнение, административната ефективност и измеримите резултати;

2.3. потвърждава, че бъдещето на ЕС зависи от динамичната и силна **взаимовръзка между неговите четири форми на капитал** (икономически, човешки, социален и екологичен), със съответно засилен акцент върху повишената устойчива конкурентоспособност, твърдо залегнала в член 3 от Договора за Европейския съюз, Зеления пакт и Европейския стълб на социалните права. ЕИСК призовава Комисията да съчетае тези четири форми на капитал и да **надхвърли рамките на ориентирания към БВП растеж** (както препоръчва Съвместният изследователски център (JRC) ([8])), за да възприеме модел на сигурност, определен от икономическа издръжливост, социално сближаване и екологична устойчивост. В европейския семестър и специфичните за всяка държава препоръки трябва да бъде включено изцяло **осъществяването на единния пазар**, като се обърне **специално внимание на съюза на капиталовите пазари**, заедно с политическата отчетност за прилагането на правилата на единния пазар;

2.4. счита, че за да се преследва и осигурява истинска европейска добавена стойност при преплитането на европейския семестър и МФР, е от решаващо значение **да се отключи потенциалът на ЕС, като същевременно се запазят гъвкавостта, субсидиарността и многостепенното управление**. ЕИСК обаче категорично отхвърля логиката на наказателните макроикономически условия и препоръчва структура от положителни стимули, в която семестърът да идентифицира стратегически пречки и МФР да предоставя целенасочена подкрепа за преодоляването им. ЕИСК признава нарастващото значение на отбранителната устойчивост и готовност и призовава за създаването на регулаторна среда, която да предлага правна сигурност и подкрепа за мобилизиране на инвестиции в координирани от ЕС способности с цел подобряване на производителността, конкурентоспособността, икономическия растеж, сближаването, устойчивостта и стратегическата автономност;

2.5. препоръчва **да се извлекат поуки от миналия опит** (по-специално от недостатъците при прилагането на МВУ) и да се гарантира, че социалните цели на ЕС и многостепенното управление се запазват в рамките на структурата на МФР. За да се гарантира дългосрочната устойчивост на стратегическите цели на ЕС и устойчивостта на неговата икономика, следва да се създаде фискално пространство за постигане на общите социални цели на ЕС, и по-специално да се допринесе за Центъра за социални инвестиции, създаден наскоро от Европейската комисия;

2.6. подчертава по-конкретно, че **в специфичните за всяка държава препоръки социалните въпроси често се подценяват**, а в миналото изпълнението на социалните препоръки беше неадекватно, неефективно или дори липсваше. Поради тази причина ЕИСК следи с интерес рамката за социална конвергенция и ще продължи да наблюдава действителното ѝ въздействие върху цялостния цикъл на координация на икономическите и социалните политики на ЕС. ЕИСК счита, че докато не бъдат решени установените предизвикателства, ще трябва да бъдат изисквани и укрепвани действията на правителствата, за да се задейства необходимата динамика на национално равнище с оглед ускоряване на разработването, изпълнението и осъществяването на реформи, както и тяхната демократична оценка;

2.7. изразява твърдо убеждение, че за да постигне тази цел, ЕС трябва да **разработи по-стабилна рамка за сътрудничество**, в която резултатите и изпълнението се възнаграждават чрез целенасочена техническа помощ и гъвкавост при съфинансирането, като се вземат предвид специфичните характеристики на националния и регионалния контекст;

([8]) Beyond GDP: delivering sustainable and inclusive wellbeing — Joint Research Centre (Освен БВП: осигуряване на устойчиво и приобщаващо благоденствие — Съвместен изследователски център).

2.8. поради това препоръчва **да се засили участието на социалните партньори и организациите на гражданското общество** (с оглед на укрепването на принципа на партньорство стъпка по стъпка със сближаването на управлението на МФР и европейския семестър), **като той се превърне от квазипроцедурно изискване в съществен двигател на успеха на политиката**, въз основа на задължителна оценка на участието на заинтересованите страни през целия цикъл на политиката, както и на действително опростяване и гарантиране на пропорционалността на административната и регулаторната тежест, наложена на публичните органи, предприятията и организациите на гражданското общество, а не само на службите на Европейската комисия;

2.9. призовава Комисията да **подобри както качеството, така и графика на процесите на информиране и консултиране в рамките на европейския семестър**. Това включва инвестиране в изграждането на капацитет за граждански и социален диалог, укрепване на процесите на консултации и подобряване на техните срокове, подобряване на достъпа до прозрачни и съпоставими данни и създаване на европейски кодекс, в който се определя как да се провеждат консултации в рамките на европейския семестър и как да се изготвят и изпълняват националните планове в съответствие с националните практики и рамките за социален диалог;

2.10. поради това призовава за **въвеждането на задължителна оценка на качеството и въздействието на партньорството**. Тази оценка не следва да се ограничава до оценка на това дали партньорите са били консултирани, а да се проучи степента, в която е взет предвид техният принос при оформянето на окончателните оперативни програми. Тя трябва да бъде **съчетана с радикално опростяване на механизмите за изпълнение**, разработени съвместно с управляващите органи, регионалните органи, социалните партньори и организациите на гражданското общество, за да се гарантира, че системите за одит и мониторинг са пропорционални и зачитат принципа на споделено управление, без да се налага прекомерно бюрократично дублиране.

Брюксел, 18 юни 2026 г.

Председател
на Европейския икономически и социален комитет
Séamus BOLAND